

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04961/2014-ERU

V Ostravě dne 27. května 2014

Č. j. 04961-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-04961/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající, paní [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající, paní [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl jeho zaměstnanec dne 12. prosince 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Orlová u domu na adrese Třešňová 1145 zemní práce v souvislosti se stavbou „Kanalizace Orlová“, kdy při odstraňování kusu betonu za pomoci strojního mechanismu (minibagru BOBCAT) zavadil jeho lžící o plynárenské zařízení, a došlo tak k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající, paní [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05914.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající, paní [REDAKCE],

ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05914.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 28. února 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, k němuž došlo dne 12. prosince 2013 v obci Orlová u domu na adrese Třešňová 1145. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 11. dubna 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE].

Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči uvedenému protokolu o kontrole žádné námítky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE], který byl převzat do správního spisu dne 26. května 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil zaměstnanec fyzické osoby podnikající, paní [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“). Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Stavebně technická činnost zhotovitele stavby „Odkanalizování okrajových částí města Orlová – lokalita B“ byla realizována na základě rozhodnutí vydaného Městským úřadem Orlová, odborem životního prostředí, č. j. [REDAKCE] ze dne 19. dubna 2010.

Dne 2. dubna 2012 bylo společností RWE Distribuční služby, s.r.o., zpracováno stanovisko zn. 5000607035 ke stavbě „Odkanalizování okrajových částí města Orlová – lokalita B“. Ve stanovisku bylo mimo jiné uvedeno, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení místních sítí, že se v zájmovém území nachází nefunkční plynovod a že se v zájmovém území nachází také cizí plynovod, k němuž je nutné vyžádat si stanovisko samostatně. Dále bylo ve stanovisku výše uvedené společnosti uvedeno, že stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení je možné realizovat

pouze při dodržení podmínek stanovených ve stanovisku, že před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno jejich vytyčení a že při stavební činnosti nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Účastník řízení byl zhotovitelem stavby na základě smlouvy o dílo ze dne 10. října 2013 uzavřené mezi ním a panem [REDAKCE] v postavení objednatele, jejímž předmětem bylo provedení stavby „Výkopy přípojky do veřejné kanalizace“. Dne 1. prosince 2013 došlo k předání stavby „Kanalizace Orlová“, o čemž svědčí Zápis o předání a převzetí staveniště pořízený téhož dne. V něm je přitom uvedeno, že se zhotovitel seznámil s vytyčením podzemních a nadzemních rozvodů, které nejsou uvedeny v předané projektové dokumentaci.

Dne 6. listopadu 2013 bylo provedeno přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení barvou v terénu prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o.

Dne 12. prosince 2013 došlo v obci Orlová u domu č. p. Třešňová 1145 při provádění zemních prací souvisejících se stavbou „Kanalizace Orlová“ k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32. Zemní práce prováděl strojník, jenž je zaměstnancem účastníka řízení. Účastník řízení kontrolnímu orgánu při fyzické kontrole na místě sdělil, že před zahájením zemních prací bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Zemní práce prováděl zaměstnanec účastníka řízení, který byl před zahájením výkopových prací ústně seznámen s polohou plynárenského zařízení. Účastník řízení sdělil, že k samotnému poškození plynárenského zařízení došlo strojně prostřednictvím minibagru BOBCAT, kdy strojník bagru na základě údajné žádosti pracovníka provádějícího ruční výkop odstraňoval kus betonu, přičemž došlo dotykem lžice minibagru k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] k úniku 459 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 20 minut. Nedošlo přitom k přerušení dodávky žádnému odběrateli. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 12. prosince 2013 zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa ze stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ze dne 2. dubna 2012, ze situačního výkresu a rovněž na základě provedeného vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu barvou správcem plynárenského zařízení. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že účastník řízení prováděl v ochranném pásmu ruční výkop, přičemž k odstranění kusu betonu byl užit strojní mechanismus.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 12. prosince 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Orlová na adrese Třešňová 1145 zemní práce v souvislosti se stavbou „Kanalizace Orlová“, kdy při odstraňování kusu betonu

za pomoci strojního mechanismu (minibagru BOBCAT) zavadil jeho lžící o plynárenské zařízení, a došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik plynu, přičemž ale nedošlo k přerušení dodávky plynu do žádného odběrného místa. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké

závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že plynárenské zařízení bylo před zahájením prací vytyčeno barvou v terénu a účastník řízení vykonával zemní práce ručně. Při provádění zemních prací nicméně nebyly respektovány podmínky stanovené provozovatelem distribuční soustavy, které stanovovaly, že zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí, avšak účastník řízení odstraňoval kus betonu za pomoci strojního mechanismu. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku 459 m³ zemního plynu. Nedošlo však k přerušení dodávky žádnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 20 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla uhrazena bezezbytku.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník

řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 10 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby či fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

